

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadónálban átvéve:
 Egyszerű évre — — — 10 kor.
 Negyedévre — — — 4 c
 Helyben hátszó hordva:
 Egyszerű évre — — — 20 kor.
 Negyedévre — — — 5 c
 Vidékre postán szállítva:
 Egyszerű évre — — — 24 kor.
 Negyedévre — — — 6 c

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 szombat utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáca-utca 3.

A szerkesztőség kizárólag visszafizetés
 vagy megfizetésre nem vállalkozik.

Hirdetések és hirdetések a
 kiadóhivatalban intézendők

Helyi árak 2 szék.

NAGYVÁRAD július 7.

Beteg a pápa.

Alig pár hete álltam a pápai trón előtt. Nem tudok elég hálás lenni Istennek, hogy ezt megérem engedte.

Egy hófehér aggastyánt láttam vörös trónusban ülni.

Fehér a haj, átlátszó fehér az arc, a ruha, a cipő s azok a finom keskeny kezek, melyeket csókra nyujtott.

A világ leghatalmasabb uralkodóját láttam. Sem határ, sem nyelv, sem szín nem vet gátat országának, az Isten országának, kinek ő helytartója a földön.

Kezében nem volt világot jelképező birodalmi alma, pedig egyedül nála nem volna tuzás ez a szymbolum, hanem egy fájós lábú szegény asszonynak a kezét tartotta sokáig a maga kezében, részvétellel kérdegetve baját. Ugy éreztem akkor, hogy ez a kép a pápa uralmának igaz szymboluma.

Krisztus helyettese, ki felállani segít egy szegény beteg embert.

Ez az ország a lelkek országa, a szeretet uralma, azért alkotva, arra hivatva, hogy gyógyítson, buzdítson, áldjon.

Most ő lett beteg.

Súlyos, veszélyes az ő korában minden baj s a világ mint egy család tagja részvétellel áll betegágya előtt, visszasugározva szívéből azt a szeretetet, melyet ő 26 éven át ragyogtatott egyházára és a hívek millióira.

Lehetetlen, hogy ne érezze ezt a sok millió szívből egyszerre sugárzó szeretetet, millió szívek együvé dobbanását.

Vatikáni egyszerű szobájából látja a Szent Péter kupoláját és érzi, hogy egy világot fed az be. Látja a százakra menő püspökségeket, miket ő alkotott. Látja a hitterjesztés műveit terjedni a vad népek között, kiket az ő gondossága hoz a fényre, a hitre és civilizációra; látja az újból ragyogó pápai tekintélyt s érzi a megnyugtató lelkiismeret szavát, — jó harczot harczoltam.

A látomásokba aztán durva zaj vegyül, a kulturharcz durva zaja, üldözött apácák sirása, agyonrágalmazott szerzetesek hajszája.

Szent atyánk! egy beteg világ közepén áll a te betegágyad. Utolsó erőddel te nagy beteg imádkozzál a másik súlyosabb betegért.

Neked életed van veszélyben, annak örök élete.

Uram! könyörülj a te beteg szolgálidon.

* * *

A Szentatya betegségéről újabb értesüléseink a következők:

A pápa haldoklása.

Róma, július 7. (Ejjel 11 óra 15 perc.) Este 10 órakor eltávolították az idegeneket a Vatikánból. Még az ott kitett orvosi jelentések olvasását is eltiltották.

A múlt éjszaka.

Róma, július 7. A Stefáni-ügynökség éjjeli 1 órakor a következőt jelenti:

Miután a pápának feladták az utolsó kenetet, néhány pillanatra felemelkedett ágyában és a jelenlevőket ezen szavakkal áldotta meg:

— *Ez az én utolsó áldásom.*

Ez az összes jelenlevőket nagyon meghatotta. A pápa igen gyöngye, érverése időnként szünetel, de azt hiszik, hogy a Szentatya még megéri a holnapi napot. A Vatikán érczkapuját mint rendesen, 1/2 12 órakor zárták be. A Szent Péter-téren számos hírlapi tudósító gyűlt egybe. A város képe olyan, mint rendesen.

(Éjjeli 1 óra 30 perc.) Ő szentsége gyöngülése folyton tart.

(1 óra 45 perc.) Dr. Lapponi azon véleményének adott kifejezést, hogy a Szentatya még megéri a holnapi napot. Ő szentsége állandóan teljesen eszméletlen van.

Róma, július 7. A reggel 6 órakor kiadott orvosi jelentés szerint ő szentsége nyugodtan töltötte az éjszakát és egy kevés táplálékot is vett magához. A Szentatya valószínűleg átéli a mai napot. A következő orvosi jelentés 1/2 9 órakor fog megjelenni.

Róma, július 7. Az utolsó kenet feladásának szertartásán msgr. Piferrin kivül Beace Vedo majordomus, Bisléti főkamarsmester, Rospigliosi a nemes testőrség parancsnoka, Sacchetti marquis főudvarmester, Marigliani és Mistiatelli titkos kamarások, valamint Zichy gróf, De Samper és Scapinelli de Leguegno, Marcolini titkos káplán, Angéli titkár és Sadirini gróf az aranyrózsa átadója, végül Gotti és

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Goethe beszélyeiből.

Ford.: Udvardy József.

I. Nemesis.

Bonaparte Napoleon rendesen sötétzöld uniformist viselt még Szent Ilona szigetén fogása idején is.

Azonban az egyetlen kabát színét a sok hordás és a nap annyira megviselte, hogy a szűkség kényszeríté egy másik beszerzésére. Napoleon az általa kedvelt sötétzöld színt kívánt készíttetni, de a szigeten készlet csak világoszöld posztóból volt. Egy ilyen színt a föld urának fölvenni lehetetlen és nem maradt más hátra, mint az ócska uniformist átfordítva hordani.

Tökéletesen drámai befejezés a királyok urának élete végén magát annyira leszállítva látni, hogy egy átfordított kabátot kénytelen hordani. Es mégis, ha meggondoljuk, hogy ily vég oly embert ért, ki milliók életét és szerencsáját lábballal taposta: a sors igazságszolgáltatása még mindig enyhe.

Napoleon adja nekünk a tanulságot, mennyire veszélyes mindent egy eszme kivételére föláldozni.

II. Timur sir, Tamerlan nevet.

Timur vagy Tamerlán a veszélyes világ-hódító igen rut férfit, fél szemére vak és sánta lábú volt.

Egy izben kedvenc sátoártársa Nusszeddin Chodsa jelenlétében hivatja a fodrászt.

Miután a haj lenyiratott, a borbély egy tükröt ada Timur kezébe. Timur belenez a tükörbe és — elkezdett sirni; mit Nusszeddin látva, ő is sirt és így mindketten sirtak jó sokáig, míg végre az ott levők közül egynek elbeszélése megvigasztalá Timurt.

Timur elhagyta a sirást, de Nusszeddin még erősebben sirt.

Timur erre megszólítá a siró Nusszeddint: »Hallod-e! a tükörben nézve magamat igen megszorodtam, hogy én, ki nemcsak király, de annyi nép és vagyon ura ily rut vagyok és azért sirtam; de te miért sirsz?»

»Óh! Uram, király! — felele Nusszeddin — te egyszer láttad a tükörben arcodat és sirni kénytelenítetel, hát én mit tegyek,

ki éjjel, nappal látom. Ki sirjon, ha én sem?»

Tamerlán kedvencének ez ötletére nem tudott hova lenni a nevetéstől.

A »mannequin«.

— Francziából. —

A párisi nagy divatkereskedésekben, Worth Paquin, Redlern üzletében egész sereg szépséges hölgyet lehet látni, akiknek tökéletes természetere próbálják a toiletteket. Ezek a hölgyecskék — mannequin a nevük — a jövő divathölgyei. Amint a közmondás szerint minden katona a borjújában hordja a marsall-botot, ugy ezeknek a divatmodelleknek a ridiküljében is ott rejtőzik — a divatkirálynő koronája. Belőlük válogatja ki az élet azokat a bájos teremtetéseket, akik miatt herczegek teszik magukat tönkre s a divatot csinálják a színházak páholyaiban.

Erdekes a látogatás egy ilyen nagy párisi szabóműhelyben. A minap két újságíró bejárta ezeket a helyeket s érdekes dolgokat irtak róluk.

LAWN-TENNIS czipők, övek, angol fehér és színes mellények, esőkabátok a legnagyobb választékban kaphatók:

Róth M. utóda

kalap- és uri-divat üzletében.

Színes és fehér ingek dus választékban és méret szerinti is készíthetők. — Férfi-, női- és gyermek czipők kizárólag a legjobb hazai készítmény!

PANAMA-KALAPOK!

Mathieu bíborosok is jelen voltak. A szortartás után átadták 6 szentségének azon beérkezett sürgönyöket, a melyekben a Szentatyának javulást kívánnak. A pápa ennek szemlátomást megörült.

Róma, július 7. (Stefáni-ügynökség.) Az éjszaka folyamán a pápa négyszer vett táplálékot. Érverése valamivel javult. 7/7 órakor felemelkedett a Szentatyá az ágyból, hogy karosszékre vitesse magát.

Az uralkodóház érdeklődése.

Bécs, július 7. A lapok hírei szerint Mária Terézia, Mária Annunciata főhercegnők és Ferencz Ferdinánd főherceg a nunciaturán tegnap tudakozódtak a pápa egészségi állapota felől. A diplomáciai kar több tagja személyesen tudakozódott.

Az olasz király és a pápa betegsége.

Róma, jul. 7. A Gaulois jelentésével szemben kijelenti a Tribuna, hogy az olasz kormány nem volt indító oka, hogy a király utazásával a pápa megbetegedésével összefüggésben foglalkozzék és hozzáteszi, hogy a királynak párisi utitervét nem változtatták meg. A Tribuna kategoricze megczáfolja azt a hírt, hogy Zanardelli miniszterelnök és a többi olasz miniszter valamely akción tanácskoztak, melynek célja a pápa törvényileg biztosított függetlenségének korlátozását czélozná. Zanardelli arra fog szoritkozni, hogy biztosítsa a törvények és a szabadság tisztelését. A Tribuna azt is hozzáteszi, hogy a tegnapi pesszimizmus helyébe a Vatikánban ma tulzott optimizmus mutatkozott. Hir szerint Rampolla bíboros kedvező híreket terjesztett a Vatikánban.

Készülődés a konklávéra.

Róma, jul. 7. Az Itelie szerint Gibbons bíboros részt fog vehetni a konklávén. Egy postahajó elvállalta, hogy hat nap alatt Havreba hozza. Azonban Moran bíboros, sidneyi érsek nem fog megjelenhetni. Azon bíborosoknak, a kik még nem nyerték el a bíborosi süveget, a Camerlengo bíboros fogja azt feladni, hogy

részvehessenek a konklávén. A Vatikán építómesterei intézkedtek a konkláve internálása végett.

Pápajelöltek.

Róma, jul 7. A Capitan Fracassa szerint tizenegy bíboros gyűlt össze Gotti kardinálisnál és tanácskoztak az új pápa választásán. Hir szerint Vannutelli, Gotti és Rampolla bíborosokat említették jelöltekül. Említett lap azt is hozzáteszi, hogy ha Oreglia bíborost választanák meg pápának, X. Pius nevet venné fel, mert IX. Pius pápa nevezte ki bíborossá. Valamennyi többi bíboros pápává való választása esetére a XIV. Leó nevet venné fel, mert őket XIII. Leó nevezte ki. Az Avanti hire szerint ma délelőtt a Congregatio de propaganda fide Gotti bíboros elnöke alatt rendes gyűlést tartott, a melyen Agliardi, Steinhuber, Vives, Pierotti, Martinelli és Segna bíborosok vettek részt. Hir szerint a gyűlés jelentős volt.

Kilépés a szabadelvű pártból.

Az új miniszterelnök nehezen állja az első keresztültűzet. A harcias ellenzék nem növekedik ugyan, sőt apad, de a támadások egyre hevesebbek lesznek. Egyelőre nincs kilátás, hogy Kluen-Héderváry gróf leszerelje az ellenzékét. Pedig úgy látszik, még a saját pártjával is meggyűlik a baja. Megint kezdődik a seccsio. A volt nemzeti pártnak egyik előkelő tagja Hock János, a kiváló szónok hagyta ott tegnap a szabadelvűpártot. Már napok óta hire jár, hogy megakarja interpellálni a miniszterelnököt a nemzeti követelések tárgyában, ezt a beszédet már az ellenzéki padokról mondja el.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, július 7.

Elnök: Apponyi Albert gróf.

Az irományok előterjesztése után Hegedüs Sándor napirend előtt szólal fel.

Hegedüs pro domo.

Hegedüs Sándor: Zboray Miklós multkori interpellációját olyan formában tette, melyből esetleg azt is gondolhatja valaki, mintha az ő

minisztersége korában egyes részvénytársaságoknak illetéktelen kedvezményeket nyújtott volna. Adatokkal igazolja, hogy ez a föltevés nem felel meg a valóságnak. Rakovszky közbeszólásaival egyenesen úgy aposztrofálta őt, hogy erre nem lehet más felelete, minthogy felkéri a jelenlegi kereskedelmi minisztert, indítson szülő ellen szigorú vizsgálatot s egyuttal adjon alkalmat Rakovszkynak, hogy beletekinthessen a vizsgálat adataiba. Arra a vádra vonatkozólag, mintha ő az állam vagyonából gazdagodott volna meg, följajánlja a Magyar Jelzálog Hitelbanknál levő és csekély vagyonára vonatkozó könyv-feljegyzéseket 20 évre visszamenőleg, addig azonban elvárja Rakovszkytól, hogy itt a Házban fogja kijelenteni, hogy gyanúsításai alaptalanok s csak pikantéria keresésből, elfogultságból erednek.

Elnök: Következik a napirend.

a vita folytatása

a miniszterelnök programja felett.

Rath Endre: A kormányelnök iránt nem viseltetik politikai bizalommal s azok közé tartozik, kik a harcot folytatni kívánják, mert hűen akarja követni Kossuth Lajos elvét, hogy igazság nélkül nincsen béke. (Ugy van! a szélsőbalon). A nemzet a lefolyt küzdelem alatt felébredt álmából és e magasztos érzésnek megdobbanását könnyelműen elkötyavetyélni nem szabad. (Tetszés a szélsőbalon.) A miniszterelnök tegnapi kijelentéseit nem veszi tudomásul és azt látja, hogy közjogunk épen abból a bársonyszékből van meglámadvá. (Zajos helyeslés a szélsőbalon).

Nessi Pál: Nem is ösmeri a magyar közjogot!

Rath Endre: A miniszterelnök multja meg épen nem képez garanciát, hiszen Horvátországban a lefolyt husz esztendő alatt úgy működött, hogy az fekete gyászlapokra lesz majd feljegyezve Magyarország történelmében. (Tetszés a szélsőbalon). Tévednek azok, akik azt hiszik, hogy a függetlenségi párt talán könnyen ment bele a harciba. Nehéz szívvel tette azt, de megtette, mert kötelessége volt a nemzet, a haza érdekében. (Ugy van! a szélsőbalon.) Mondja meg a miniszterelnök odafont azoknak, akiket illet, hogy csak az alattvalók szeretete és tisztelete támogathatja a trónt. (Helyeslés.) Bár meg akarták bénítani a küzdelmet, be akarták göngyöliteni a kibontott zászlót, hamuval akarták behinteni az érzelmek parázsát, az a lelkes kis tábor, amelyhez ő is tartozik, nem hagy fel a küzdelemmel és tovább folytatja azt a haza és a nemzet érdekében. (Hosszas helyeslés a szélsőbalon és az Ugron-párton.) A miniszterelnök iránt nem viseltetik bizalommal.

Az első szabóműhelyek a rue de la Paixban és a Vendôme-téren vannak. Ott van a Paquin híres maisonja is.

— On a mannequin-jeinket kívánja látni? — szoltak ott az újságíróhoz. — Tessék csak átmenni a próbaterembe, épen valamennyi munkában van. Tizenketten vannak; közülök öt férjnél van. Csodálkozik előlött? Nos, nem kell azt hinnie tehát, hogy valamennyi rossz uton jár. Látja amazt ott a sarokban, abban a szürke ruhában? Az igen tisztességes gyermek s jó családból való. Várjon, majd ide szólítom. — Mademoiselle Suzanne!

A csinos arcú, gyönyörű termetű leányka graciózus léptekkel közeledik. A haja arany-szőke és sötétké nagy szemei, mint két ragyogó ékkő pompáznak tejfehér arcában. Olyan fejmozdulattal köszön, melynek eleganciáját egy hercegnő is megirigyelhetné.

— On mindenesetre szereti ezt a mesterséget, kisasszony?

— Természetesen, — feleli mosolyogva, sokkal kellemesebb, mint egész naphosszat a varrógép fölött görnyedni.

— Es hogyan lett próbabábu?

— Hogyan? — Paquin ur adta a tanácsot. Ő fedezte fel, hogy szép a termetem és van bennem némi elegancia.

— Tehát elegánsnak kell lennie?

— Mindenesetre. — Ez az üzlethez tartozik.

— Es mennyit jövedelmez ez? — 300 frankot havonta és kétszeri étkezést napjában.

— De csak nem marad egész életén át mannequin?

— Remélem, felelte a bájos leány hangos kacajjal. Néhány év mulva, ha komolysággal kiérdemlem a ház becsülését, elárulástón is lehetek. Ez már nyugodt pozíciót jelent. Ekkor házasságra is lehet már gondolni...

— Nem tartóztattuk tovább a szürke ruhás kisasszonyt, — írja az újságíró. Könnyed bölintással köszönt és fenséges bájjal visszament a munkájához.

* * *

A Vendôme-téren, a Veuillet atelierben vagyunk.

Ennek az üzletnek egyik különlegessége a decolletage.

Alig mult dél s máris rengeteg a látogatók forgalma.

A szalonokban a mannequinek trónolnak kivágott estélyi toillekben. Hercegnőknek tarthatná őket az ember. De ha közelebb nézzük, minden ruhán egy kartonlapocskacsügg.

Itt is a legnagyobb szivességgel ad az intézet vezetője fölvilágosításokat.

— Ez a gesztenyebarna kisasszony egykor szaladolány volt. Ah, látom, ön nem ismeri a mi üzleti nyelvünket; a szaladolány a női inas, akit a vevőhöz küldözgetünk. Ma ő egyike a legszebb mannequineknek.

— Es az a szőke?

— Föltűnt önnek? Ugy-e bár, bámulatos szépség. Nézze csak azokat az ártatlan szemeket. Valóságos Ophelia...

— Nem unalmas önnek egész nap ez a munka itt? — kérdezte a szép leánytól az újságíró.

— Unalmas? — felelte a mannequin, akinek lovai vannak. — Ellenkezőleg. Ez a legkellemesebb szórakozásom s egész nap előkelő hölgyekkel érintkezhetik itt az ember. Engem mulattat ez a dolog, ha nem is szorultam rá erre a keresetre...

— De pontosan itt is van a munkánál, kisasszony?

— Nos, ha épen sokáig voltam souper-n vagy más társaságban, akkor ide üzenek, hogy ne várjanak...

— Tehát épen úgy, mint a művésznők?

— Mi talán nem vagyunk szintén művésznők? — kérdi a szép leány büszkén kiegyenesedve.

Holló Lajos: A miniszterelnök programja egyáltalán nem elégti ki s így folytatandónak tartja a harczt a nemzeti vívmányokért. A miniszterelnök a létszámfölemelést csak egyelőre függesztette fel és a delegációban megállapított 38 milliót a taraczkütegek föllállítására nem ejtette el, dacára, hogy legénység hozzájuk nincs. A király és a nemzet között a nemzeti engedmények miatt már nagy az űr, nem lehet tehát most abban hagyni a küzdelmet, csak hogy őszre újból kezdjük s addig azt az űrt még jobban megnagyobbítsuk. Nem is volna észszerű a felsorolt okokon kívül egy-két hónapig pihenni s aztán tenni ki újabb izgalmaknak az országot. A harczt megszakítás nélkül kell folytatni, mert a mellettünk fellelkedett nemzetet cserben hagyni nem lehet, nem szabad. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.)

Nessi Pál: Nem is hagyjuk!

Holló Lajos: Nem tartja lehetőnek, hogy a dinasztia képes volna a nemzet ellen, amely jogaiért küzd, az alkotmány megszegésével behozni a nyílt abszolutizmust. Nem merhetik a katonai önkényt inaugurálni, amikor a katonaságot azok az adófizetők tartják fennt, akik ellen irányítani akarnák. A szövetségeseink miatt sem volna lehetséges ez. Szóval a hatalmaskodás sikerre nem vezethetne. Hiába mondja azt a miniszterelnök, hogy a királynak korlátlan joga van a Ház feloszlására, ezt a nézetet itt nem osztja senki. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.)

Nessi Pál: Budapest is megtagadná a képviselőválasztást.

Holló Lajos: A burkolt abszolutizmussal is megbarátkozhatik a hatalom, megpróbálhatják azt is, de a nemzeti ellentállást ez sem fogja megtörni. A küzdelem mindaddig tovább folyik, amíg a nemzeti követelések teljesülnek. (Élénk tetszés a szélsőbalon.)

Gabányi Miklós: A kormány a nemzet érdekeinek állandó ellensége. (Elnök csenget.)

Elnök: Ilyen kifejezést itt még sem lehet használni.

Holló Lajos: Részletezi a miniszterelnök programját — bírálata alá veszi azt. Határozott támadás az ország ellen az, hogy a kabinetjébe Tomascicot bevette. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbalon.)

Bartha Miklós: Nem is szabad annak sokáig itt ülni.

Holló Lajos: A közös vámtarifa ellen nyilatkozik s követeli az önálló magyar díjszabás elkészítését. A 99. XXX. t.-cz. felmagyarozását Széll Kálmán sohasem engedte meg.

Véssé József: Ugy van!

Nessi Pál: Ez volt az ő dédelgetett gyermeke.

Holló Lajos: A kormányelnökkel szemben, akinek programja a nemzetre ilyen veszedelmes, az adott szó megtartása egyenesen magunkra erőszakolt kényszerzubbony volna. (Nagy tetszés a szélsőbalon.) Lehetetlen a küzdelmet abban hagyni, míg a hadseregben a magyarság ki nem domborodik. (Ugy van! a szélsőbalon.) Nem osztja Kossuth Ferencz álláspontját. Az ilyen küzdelemtől való visszavonulás nem más, mint vereség, ezt pedig nem szabad elérnünk. (Ugy van! az Ugronpárton és a szélsőbal egy részén.) A nemzetet nem szabad újabb-újabb megrázkódtatásnak kitenni, a harcznak most kell eldőlnie. Az elhatározásnak kell fordulóntra jutni odafönn. (Zajos helyeslés, taps a szélsőbalon.)

Hock János: Vagy önállóak vagyunk, vagy nem.

Holló Lajos: Az, aki a küzdelem egy kis részénél meg képes állani, az nem a magyar fajból való, annak ereiben nem magyar vér buzog. (Ugy van! a szélsőbalon.) Ő nem követheti ezt a politikát s ezért a maga nevében határozati javaslatot nyújt be: a krízis csak a nemzeti vívmányok elérésével oldható meg. (Hosszas, zajos éljenzés és taps a szélsőbalon. A szónokot számosan üdvözlék.)

Elnök: Az ülést 10 perczre felfüggeszti.

Szünet.

Szünet után

Zboray Miklós: Reflektál Hegedűs napirend előtti felszólalására.

Az asztalosok sztrájkja.

Jóval több mult egy heténél annak, hogy az asztalosok sztrájkba léptek.

A rossz indulat sem mondhatja, hogy ez a sztrájk a mesterek ellen irányult volna. Ok is tudják, milyen nehéz helyzetben vannak a mesterek. Nem ezek ellen harcolnak, hanem a kenyertékért.

Mit kívántak?

Óra felosztását a munkaidőnek. Ez helyes és csakis ezzel lehet a kellemetlenséget késés vagy mulasztás esetén elkerülni. Tiszta, világos műhelyt kérnek. Helyes. Mindféle iskolát, bakter lakást orvosrendőrileg építenek, hogyan volna tűrhető az, hogy ahol életük nagyrészt töltik a munkások, a műhely komisz lyuk legyen, tüdővész fészke? Ilyen kívánságai voltak a munkásoknak. Erre nem az a válasz, hogy ne álljunk velük szóba, hanem az, hogy rösteljék, hogy ilyesmit még kérni kell. Nem szabad bosszantással elkeseredésbe hajszolni azokat, kik a munkások legintelligensebb részét teszik, az asztalos munkásokat, s kik nem ellenséges szándékkal, nem túlzó pöffeszkedéssel léptek bérharczba.

Most úgy látszik a béke helyre fog állani. A rendőrségen — és nem az ipartestületben — folyt a tárgyalás, melyről a rendőrség következő kommunikét adott ki:

Az asztalos segédek ismeretes sztrájk-ügyében kedvező haladás mutatkozik, amennyiben Szabó Károly és Fábán József helybeli asztalos iparosok felkérésére az asztalos segédek sztrájkbizottsága ma délután a főkapitánynál nevezett iparosokkal tárgyalásba bocsátkozott s közöttük következő megállapodás létesült: Orai díj fizetés elfogadásával megállapított a 10 órai munkaidő. A munkabér 26—38 fillérig, műhelyen kívüli munkáért 15% és vidéki munka után 22% béremelés; 1 éven alóli segédek munkabérére nézve szabad egyezkedés hagyatott fenn; esteli 6 órán tul teljesített munkáért esti 9-ig 50% és éjjeli munka után kétszeres munkadíj akkord munka esetén a munkás részére az órai munkadíjnak megfelelő kereset biztosított. E kölcsönösen elfogadott egyezmény alapján az asztalos segédek fennnevezett két mesternél munkába állanak.

E tételekről holnap határoznak a segédmunkások. Ha egyezmény nem jönne létre, ugy bővebb magyarázatot is adunk a váradi folytonos sztrájkokhoz.

A napszamosok bérharcza.

Tegnapi számunkban hírét adtuk, hogy a napszamosok bérharcza vasátnap verekedéssé fajult, s a rendőrség ezt nem tartotta említésre érdemesnek.

Erre vonatkozólag a rendőrségi sajtóiroda ma a következőket írja:

A 'Tiszántul' mai számában a sztrájkmozgalom megemlékezésével kapcsolatos azon hírre, hogy a sztrájkoló munkások és a rendőrök közt nagyszabású verekedés lett volna és továbbá a rendőrség több letartóztatott napszamos a munkások fenyegető magatartásától való félelmetől helyezett volna szabad lábba és hogy végül a rendőri sajtóiroda ugy ezen mint más jelentős büntügyi eseményeket szándékosan elhallgat, határozottan ki kell jelentenem, hogy alapot nélkülöző oly állítások, melyekre sem a rendőrség, sem a sajtóiroda okot nem szolgáltatott. Egyebekben a hirszolgálat minéműségét illetőleg tisztelettel hivatkozom a nagyváradi sajtóra, melynek kétségkívül legkevésbé volt oka eddig is a rendőri sajtóiroda működését kifogásolni.

Erre csak azt jegyezzük meg, hogy a letartóztatás, verekedés és szabadon bocsátás megtörtént. Hogy milyen nagyszabású volt, — elég

jellemző, hogy a munkások bebeszítették a rendőrség kapuját s tömegesen tödultak be a rendőrség udvarára, követelve társaik szabadon bocsátását. Ha ez annyira *kis szabású* s említésre sem érdemes esemény a rendőrség előtt, ugy alaptalan a mi hírtünk is, de mi mégis azt hisszük, hogy tegnapi megjegyzéseinket joggal fenntarthatjuk.

Egyebekben a sztrájk ügyében folytatott békétárgyalásokról a következő értesítést kaptuk:

A napszamos munkások és építő iparosok közt tegnap délután történt egyezkedés alkalmával Rendes Vilmos, ifj. Rimanóczy Kálmán, Sztarill Ferencz és Incze Lajos a maguk részéről kilátásba helyezték folyó évi szeptember hó végeig 18 filléres férfi és 14 filléres női órabér, október 1-től jövő évi május 1-ig 17 és illetve 13 fillér, — de egyuttal kijelentették azt is, hogy jövő május 2-án a munkások által követelt 20, illetve 16 filléres órabért életbe léptetik.

Ma délelőtt 9 órakor az építő ipartársulat tárgyalás alá vette az ügyet és eltérve a fenn nevezett 4 építő iparos által kilátásba helyezett bérektől, a következő határozatot hozta:

»Amennyiben a munkások az októbertől májusig terjedő időre felajánlott 17 és 13 filléres óradíjazást el nem fogadták, a munkaadók visszalépnek a fentebbi ajánlattól, kijelentvén, hogy az egyes mesterek tetszésük szerint állapodjanak meg napszamosaikkal a bér tekintetében.»

Ezen határozat ellenében a fent nevezett 4 nagyobb vállalkozó kijelentette, hogy a béke érdekében a már egyszer megajánlott 18 és 14 filléres óradíjazást magukra nézve kötelezőnek továbbra is elismeri, de a jövő május elsejére kilátásba helyezett és 20 filléres való béremelés tekintetében kötelezettséget nem vállalnak.

A főkapitány az építő ipartársulatnak, illetve a 4 vállalkozónak elhatározását közölte a sztrájkolókkal kiküldöttével, akik ezen újabb fordulatot tudtára adták a munkásoknak. A munkások eme hirt méltatlankodva fogadták, mert a jövő évi májustól számítandó 20 filléres órabérre nézve ígéretet nyertek s ennél fogva ehez tovább is ragaszkodnak. Es így megegyezés még ez ideig nem jött létre.

Városi közügyek.

A közgyűlés tárgysorozata.

Holnap tartja rendes havi közgyűlését Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága.

A kitzűzött ügyek között alig van kiválóbb fontosságu, s olyan, amely nagyobb vitát kelthetne.

A legérdekesebb kétségen kívül a város mult évi zárszámadása és a városi villamos mű kezelésére vonatkozó szabályrendelet módosítása, amelyet a miniszter kíván.

Szerződés, terület átvétel és mintegy 15—16 szabadságidő engedélyezés iránti kérvény van még a tárgysorozatba felvéve, a mely a következő:

Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának 1903. évi július hó 9-ik esetleg következő napján mindenkor d. u. 3 órakor a városház tanácstermében tartandó ülésen a következő ügyek fognak tárgyalatni.

1. A polgármester jelentése az előző havi közigazgatás állapotáról.
2. A m. kir. belügyminiszter leirta a villamos mű kezelési szabályrendelet tárgyában.
3. A város házi pénztára a h. pénztár számadásával kapcsolatos alapok és alapítványok továbbá a h. pénztárban kezelt alapok és alapítványok 1902. évi zárszámadása.
4. A közuti alap 1901—1902. évi zárszámadása.
5. A gyámpénztár 1902. évi zárszámadása.

6. A nyugdíjalap zárszámadása.
7. A községi iskolaszéki tagok választása.
8. A m. kir. honvéd hadapródiskolában üresedésben levő 2 alapítványi hely betöltése.

9. Az iparos tanonciskola s az iparos segédek továbbképző tanfolyamának 1902. évi zárszámadása s 1904. évi költségelvénye.

10. A tanács javaslata Mucsi István telkéhez csatolandó közterület átengedése iránt.

11. A tanács javaslata Sas Ede közterületi ügyében.

12. A tanács javaslata Ländler Ferencz utcanyitási ügyében.

13. A tanács javaslata az ugynevezett régi kisváros háza s a Kossuth Lajos-utcai rendőrségi épület eladása tárgyában.

14. A tanács javaslata ifj. Guttmann József építkezése folytán szükséges terület átengedési ügyben.

15. A tanács javaslata Gip Demeter telkéhez csatolandó közterület átengedése iránt.

16. A tanács javaslata a Lakatos-utca sarkán levő telek eladása tárgyában.

17. A tanács Luczek József asztalossal a városi színház II. oszt. butorzatai készítésére kötött szerződést betérjeszti.

18. A tanács Helyfi Lászlóval az irodaszerek szállítására kötött szerződést betérjeszti.

19. A tanács Sztarill Ferenczcel az EMKE kávéház előtti kiülő hely bérletére kötött szerződést betérjeszti.

20. A tanács Tamás Pál föld haszonbérleti szerződését betérjeszti.

21. A tanács Schosberger Edével a Zöldfa alatti 5. sz. bolt bérletére kötött szerződést betérjeszti.

22. Ugyanaz Lux Miklósnéval a 4. sz. fa-telep bérletére kötött szerződést betérjeszti.

23. A nyugdíjbizottság jelentése Decker Frigyes városi állatorvos nyugdíjaztatása iránti kérvénye tárgyában.

24. Ugyanannak jelentése özv. Papp Demeter özvegyi nyugdíjának megállapítása tárgyában.

25. Ugyanannak jelentése Darai László felebbezése tárgyában.

26. Dicker Illés számtiszt fizetés előleg iránti kérvénye.

27. Markovits Sámuel számtiszt fizetés előleg iránti kérvénye.

28. Komlóssy József tanácsnok 4 heti szabadságidő engedélyezése iránti kérvénye.

29. Lukács Odön tanácsnok 6 heti szabadságidő engedélyezése iránti kérvénye.

30. Ragány János főszámvevő 6 heti szabadságidő engedélyezése iránti kérvénye.

31. Dr. Barkovits Miklós ker. t. orvos 5 heti szabadságidő engedélyezése iránti kérvénye.

32. Dr. Istvánffy István I. aljegyző 5 heti szabadságidő engedélyezése iránti kérvénye.

33. Szűts Dezső II. aljegyző 4 heti szabadságidő engedélyezése iránti kérvénye.

34. Eleméry Ferencz aljegyző 4 heti szabadságidő engedélyezése iránti kérvénye.

35. Csáky József számtiszt 4 heti szabadságidő engedélyezése iránti kérvénye.

36. Magyary Jenő számtiszt 4 heti szabadságidő engedélyezése iránti kérvénye.

37. Dicker Illés számtiszt 4 heti szabadságidő engedélyezése iránti kérvénye.

38. Ifj. Márkus János 6 heti szabadságidő engedélyezése iránti kérvénye.

39. Batz Endre irodatiszt 4 heti szabadságidő engedélyezése iránti kérvénye.

Miről a törvényhatósági bizottság t. tagjait tisztelettel azzal értesitem, hogy a tárgysorozatban megjelölt iratok a közgyűlést megelőző napon bárki által megtekinthetők.

Nagyvárad, 1903 július 7.

Bordé Ferencz,
főjegyző.

TAJEKOZTATO.

Régészeti és történelmi múzeum (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 óráig fél 1-ig és d. u. 8-5-ig 10 kr-ért. Kedden és csütörtökön d. u. 8-6 óráig 20 kr-ért. Más időben 50 kr.

UJDONSAGOK.

Nagyvárad-Püspökfürdő-Féliczfürdő.

	Személyvonat							
	7.33	9.50	—	—	4.44	—	—	8.58
Nagyvárad áll.	7.33	9.50	—	—	4.44	—	—	8.58
Nagyvárad-Vásártér ind.	7.20	9.31	11.42	2.08	4.37	6.28	8.54	9.10
V.-Velenceze	7.34	9.47	11.58	2.24	4.53	6.44	9.10	9.29
Rontó	8.02	10.14	—	2.93	5.09	7.11	9.29	9.34
Püspökfürdő	8.07	10.19	—	2.44	5.14	7.14	9.34	9.34
Féliczfürdő	8.24	10.37	—	2.58	5.31	7.18	9.50	9.50

Féliczfürdő-Püspökfürdő-Nagyvárad

	Személyvonat							
	8.30	10.42	—	3.—	5.34	7.20	9.53	—
Féliczfürdő ind.	8.30	10.42	—	3.—	5.34	7.20	9.53	—
Rontó	8.37	10.49	—	3.05	5.41	7.25	10.00	—
Püsp. fürdő ind.	8.48	11.00	—	3.11	5.51	7.31	—	—
V.-Velenceze	9.04	11.16	12.00	3.27	6.08	7.47	10.13	—
Nagyvárad-Vásártér ér.	9.22	11.34	12.16	3.45	6.24	8.05	10.30	—
N.-várad áll. ér.	—	11.27	—	—	6.18	—	10.32	—

Az indulási és érkezési adatok közép-európai időre vonatkoznak. Az esteli 6 órától reggeli 5.53 perczig terjedő idő fekete számokkal van jelölve.

* **Búcsu.** A Püspökfürdő melletti hévíji kis kápolnában, amely egyetlen árpádkori emlék vidékünkön, Sáriós-Boldogasszony vasárnapján, f. hó 5-én volt a templom-ünnep, amely alkalomra megtöltötték a templomot a pece-szent-mártoni hiv. k. Az ünnepi nagy misét *Groc* Béla prépost-kanonok tartotta, a predikációt pedig *Gresinszky* Antal köröztarjani plébános. Délben *Lenecs* János, premontrai reedő kanonok, p.-sz.-mártoni plébános vendégei tiszteletére ebédet adott.

* **Udvari tanácsosi czimadományozás.** A hivatalos közlöny legutóbbi számában közölt legfelsőbb kézirat alapján ő Felsőge gróf Khuen-Héderváry id. személye körüli miniszter előterjesztésére dr. *Csiky* Kálmán József műegyetemi nyilvános rendes tanárnak, a tudományosság terén szerzett érdemei elismerésül a nagy királyi udvari tanácsosi czimet díjmentesen adományozta.

* **A város kis katonái.** A honvéd hadapródiskolánál Nagyvárad városa által létesített alapítványi helyek közül az őszszel megüresedik egy hely. Mint már említettük, az alapítványi helyre nyolcz ifju pályázott. Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága a holnapi közgyűlésen fogja kijelölni azokat, akiket kinevezésre ajánl a miniszternek. A városi tanács az alapítványi helyre *Kemény* Ignác rendőrbiztos Lajos nevű fiát és *Szöke* András rendőralkapitány Andor nevű fiát javasolja a törvényhatóságnak. Pályáznak még *Békési* Leó *Igaz* János, *Kovács* Dániel és mások.

* **Második Keresztény-Szociális Kursus Budapest.** A szociális kérdés minden oldalú tanulmányozása, a szociális tevékenység elméleti és gyakorlati megismerése: egyik legelső kötelessége napjainkban mindazoknak, kik a nép között élnek, a nép vezetésére, irányítására és védelmezésére hivatják. Ezen kötelesség megkönnyítését célozzák a keresztény szociális kurzusok, melyeken a szociális tevékenység legfontosabb ágazatai kerülnek kiváló szakértő előadásai mellett megbeszélés, megvitatás alá. A Magyarországi Katholikus Egyesületek Országos Szövetsége 1901-ben rendezte az első ilyen keresztény-szociális kurzust hazánkban; s a *folyó évi augusztus hó 17., 18. és 19. napjain fogja megtartani a Második Keresztény-Szociális kurzust Budapest.* Ezen a kurzuson hazánk kiváló keresztény-szociológusai s a keresztény-szociális tevékenység legjelesebb munkásai fognak előadásokat tartani, különösen súlyt helyezve a gyakorlatra, az életben megvalósítandó tevékenységre s alkalmat fognak nyújtani az egyes kérdések legszélesebb körű megbeszélésére. A Magyarországi Katholikus Egyesületek Országos Szövetsége bizton reményli tehát hogy mindazok, kik a szociális kérdés

iránt érdeklődnek és különösen a nép vezetői, papok és világiak, a tanító urak s a növendékpapság nagy számmal fognak résztvenni a Második Keresztény-Szociális kurzuson. A részletes program legközelebb fog kiadatni.

A kath. egyesületek országos szövetsége a kath. tanítókhöz külön felhívást bocsátott ki, melyben felhívja őket a kurzuson való részvételre. E célból a *tanítók a kurzus ideje alatt ingyen lakásban és ellátásban fognak részesülni.* Miután pedig ezen napokban a vasutakon is nagy menetdíj-kedvezmények vannak, a legcsekélyebb költséggel vehetnek részt a keresztény-szociális kurzuson, hogy megismerkedjenek a keresztény-szociális tevékenységgel, mely egyedül képes megmenteni keresztény magyar néptünket a társadalmat fölforgató tévtanok áramlatától. Jelentkezések a Katholikus Egyesületek Országos Szövetségének irodájához (Budapest, IV., Molnár-utca 11. sz.) küldendők.

* **Az iskolaszék ujjalakítása.** A nagyváradi községi iskolaszék választott tagjainak megbízata a f. évi június hó végével lejárt s így most is csak átmenetileg működik, míg az új iskolaszék megalakul. Ez már legközelebb megtörténik, mivel a holnapi közgyűlésen megválasztják az új iskolaszéket. A jelenlegi tagok nagyrészt újból megválasztják s így alig változik az iskolaszék képe. Jó és tanácsos lenne pedig annyiban változtatni, hogy be kellene vonni a paedagogusokat, névszerint a reál és kereskedelmi igazgatóját. Hely úgy is van, ha nem akarnak kihagyni a mostaniakból, ott van péld. az elhunyt Heringh Sándor betöltetlen helye.

* **Anyakönyvvezetői kinevezések.** A belügyminiszter Biharvármegyében a *kélti* anyakönyvi kerületbe *Bódy* László segédjegyzőt, a berekböszörményibe pedig *Kiss* Szilárd segédjegyzőt anyakönyvvezető-helyettesekké nevezte ki és *Bódy* Lászlót a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

* **Nem jők a vámjegyek.** Nagyvárad városa csak nem tud a vámok kezelésével tisztába jönni. Legutóbb egészen új vámjegyeket készítettek, hogy azzal teljesen lehetetlenné tegyék a visszaéléseket. Mint halljuk, az új vámjegyek nem váltak be a gyakorlatban, mert nehéz a lebélyegzésük s a visszaélésnek sincsen elvágva az útja. A vámellenőrző bizottság ma, szerdán délután 4 órakor tanácskozik a vámjegyek dolgában. Mindenesetre helyenvaló lett volna, ha a bizottság olyan időben tanácskozik erről a fontos kérdéstről, amikor *Komlóssy* József, a vámok új főfelügyelője is részt vehetne az ülésen.

* **Dinamit a kocsmá előtt.** Páratlan bűntény történt vasárnap éjjel Bodva baranyamegyei községben, ahol egy fiatal legény a legborzasztóbb módon állott bosszút bántalmazóin. Vasárnap délután a falubeli legények mulatságot csaptak Grauer Ignác kocsmájában. Este 9 óra felé nagy része eltávozott a mulatóknak, csak néhány legény maradt még ott, köztük Danner Péter nevű bányamunkás is, aki akkor már kissé ittas lóvén, folyton kötekedett társaival. A többi legények megunták a Danner czivakodásait, mert távozni nem akart közülük, jól elverték s azután kidobták a kocsmából. Danner ezért a szégyenért bosszút állott. A kidobás után haza ment, dinamitot vett magához és így megfelelően felszerelve visszament a kocsmához, ahol társai még mulattak. Danner nagy óvatosan a kocsmá ajtó előtt elhelyezte a dinamitot, maga pedig a gyújtószinórral az utca tulsó oldalára ment, onnan varta, míg társai kijönnek a kocsmából. Ejjélfelé indultak ki a legények a kocsmából, Drobnik Antal, Pupinszki Mihály, Vidovich György, Hősig Márton és Hasitz Jakab odaváló legények. Amint a kocsmá ajtó elhagyták, óriási durranás történt. A durranás után összefutottak a népek, de akkor már Drobnik és Pupinszki nevű

legények, akik egymás mellett haladva legelő jöttek ki a korcsmából, darabokra voltak szaggatva. A többiek közül még Vidovich szenvedett súlyos sérülést. Ennek a legénynek az egyik lábát szakította el a dinamit, a többieknek nem lett komolyabb bajuk. Az életben maradt legények sejtették, hogy a merényletet Danner követte el. Keresték is a lakásán, de nem találták meg, csak másnap délelőtt találták meg a szőlőben, hol egy cseresznyefára még a hajnali órákban felkötötte magát. A borzalmas esetről táviratilag értesítették a törvénszéket.

* **A sztrájk a közgyűlés előtt.** A nagyváradi napszamosok sztrájkja jobban elmérgesedett, mint az előbbi bérharcok. Tegnapelőtt, ha a rendőrség be nem adja a derekát s ki nem bocsátja a leartóztatott hat napszamos, vérengzésre kerül a dolog. A sztrájk most már a közgyűlés elé kerül; a polgármester helyettes ugyanis havi jelentésében meg fog emlékezni a bérmozgalomról.

* **Itt a szezon.** Szerencsésen beköszöntött a forró július s aki csak teheti, igyekszik fürdőre, falura, vagy a hegyek közzé, már amint a körülményet és a pénztárczája megengedi. Miután pedig azt tartják, hogy a fürdőkben jönnek létre a legjobb partiek, éppen azért, mert az ott töltött napok a legkedvesebbek, — természetes, hogy a legtöbb familia fürdőre vonul s ott töltik el a forró nyári napokat. Nagyváradról is megkezdődött a vándorlás a fürdőkbe, természetesen tulnyomólag idegen fürdőbe, mert hisz ez a sikk! Vannak azonban olyanok is, akik a hőség elől a szőlőhegyek közzé vonulnak s a nyaralókban töltik el a kánikulát.

* **Az országközi verekedéshez.** Megemlégtük, hogy a képviselőház hétfői ülése alatt a hírlapíró karzaton **Fenyő Sándor**, az »Egyetértés« segédszerkesztője és dr. **Pályi Ede** a »Magyar Szó« szerkesztője összeverekedtek. Dr. **Pályi Ede** tegnapi nap folyamán **Gajáry Géza** és **Lónyay Géza** országgyűlési képviselőkkel provokáltatta **Fenyő Sándort**, aki segédeként **Barta Odön** és **Komjáthy Béla** képviselőket bizta meg. A segédek kardpárbajban állapodtak meg súlyos feltételek mellett. A párbaj 1 óra-
kor ment végbe. Orvosok dr. **Hüttel Húmei** egyetemi tanár a dr. **Pályi** részéről, míg dr. **Lévay József**, **Révai Izor** orvos a **Fenyő** részéről. Az első összecsapásnál mindkettő lapos vágást kapott, a második rendkívül heves volt s **Fenyő fején** és **mindkét kezén súlyosan megsebesült**, három orvos kötözte be, sok vért vesztett.

* **Fröhlich Jánosné balesete.** A csaknem végzetessé vált baleset, mely **Fröhlich János** fiatal feleségét vasárnap érte, a mint értesülünk, nem olyan veszedelmes, mint a milyennek az első pillanatban látszott. A vasuti kutház előtt elragadt kocsirol leugorva a koponya hátsó részén és derekán súlyos zúzódást szenvedett ugyan, de eszméletét csakhamar visszanyerte s amennyiben a legkisebb komplikációk sem állottak be, a súlyosan megsérült úri nő állapota aggodalomra nem ad osot.

* **Harc az aratókkal.** Véres kimenetelű összeütközés történt tegnapelőtt az egerszegi natarban lévő **Lóri** pusztán az arató munkások és csendőrök között. Az uradalom részére 45 arató munkás volt szerződötve. Ezek a munkások még vasárnap megérkeztek a pusztára és másnap kellett volna átvenniök a heti eleséget, hogy kedden a munkát megkezdhesék. **Szilbert Lajos** gazdatiszt kimérte az aratóknak a szalonnát, lisztet és egyéb élelmi cikkeket, de valamennyi romlott volt. A munkások nem is fogadták el és kijelentették, hogy addig nem állanak munkába, amíg megfelelő élelmi cikket nem kapnak. Nem is fogtak munkába, amiért a tisztartó feljelentést tett a szolgabírósnál, ahonnan csendőröket küldtek ki a munkások megfélemlítésére. A helyszínen

megjelent csendőrök mit sem tehettek a munkásokkal szemben, akik nyugodtan ültek az uralási udvaron s várták az élelem kiadását. Ott töltötték az egész napot, de minthogy magukkal hozott élelmük is elfogyott, másnap reggel elindultak a pusztáról. Ekkor azonban elibök állottak a csendőrök és kényszerítették a munkásokat a visszatérésre, amit a munkások megtagadtak. Hiába magyarázták a munkások, hogy elfogyott az élelmük, éhen nem maradhatnak. A csendőrök a szolgabírósnál azt a rendeletet kapták, hogy a munkások eltávozását akadályozzák meg. Egy ideig farkasszemet néztek az áhségtől hajtott munkások a csendőrökkel, de végre is összeütközésre került a dolog, amikor is a csendőrök fegyverüket használták és közbük löttek az embereknek, kik közül hatan súlyos sérülést szenvedtek. A szomorú esetről távirati jelentést küldtek a vármegye alispánjához és a csendőrparancsnoksághoz. A vizsgálatot elrendelték. Ezt ki kellene terjeszteni a gazdára és az ispánra is, mert a szegény emberek sem táplálkozhatnak romlott ételekkel.

* **Az öltözet ára.** **Csoró János** sor alá serdült cséfi legény aratás előtt jegyváltásra készült, nem a maga jószántából, hanem az öreg **Csoró** kényszerítette a fiát házasságra. A fiu kénytelen kellelten készüldött s az apjától új ruhára 20 forintot kért, s ezzel beballegott a vásárra, utközben azonban merész változtatást tett **Csoró** a tervén, s a legközelebbi kocsmában addig mulatott, míg tellett a 40 koronából. Hajnalra virradóra elázva vetődött haza **Csoró János** és az istállóban leheveredett az illatos szénára, s nagy volt álmélkodása az öreg **Csorónak**, mikor az ócska dolmányban látta — viszont **Jancsit**. A fiu töredelmes vallomása felkavarta az öreg haragját, hogy a fiu megrémülve egy kötőféket csavart hurokra a saját nyaka köré s olyan alaposan rákanyarította, hogy mikor szólni akart az apjának, már nem bírt, s mire orvosért szaladtak, haldo-kolva fuldoklott **Csoró János**. A mikor — aztán magához tért a **Jancsi**, kijelentette, hogy ő inkább megöli magát, semhogy új ruhát vegyen egy **kajla száju lányért**.

* **Kiss Ernő emléke.** Nagy-Becskerekéről írják: Kis Ernő tábornoknak, a 48-as harcok egyik vértanújának Torontál vármegye székhelyén, Nagy-Becskereken szobrot készítenek állítani. A mozgalom élén dr. **Dellimanisz Lajosné**, a főispán neje áll, aki országos gyűlés útján óhajta a szobor fellállítására szükséges költségeket előteremteni.

* **Fürdői utasok a marhakupában.** Kirándulások alkalmával — pláne ünnepi napon — nem talál a közönség, de nem is keres komóciót. Olyan bizarr, sőt kalandszamba menő utazásból, a milyenben a vasárnapi fél három órai fürdővonat részesítette utasait, azonban már nem kér senki, mert ez már nemcsak a jóízlést, hanem a közegészséget is veszélyezteti. A »Közönség« vasárnapi történet a botrány. A vásártérről indult kocsi ugyanis teljesen megtelt s **Velenczén** az óriási várakozó közönségtől senki sem szállhatott be. Legfeljebb a kocsijárokra kapaszkodott. A bölcs vasuti gondviselés tehát úgy oldotta meg a gordiusi csomót, hogy előtoltott három marhakupét és az ünnepi kosztümben levő utasokat — férfiakat s nőket — a II. és III. osztályosakat oda kényszerítette beszállani. Persze sokan komikusan fogták fel a dolgot s nem akarván 3 órát várni a közelebbi vonatra, beszállottak. De a közönség egy része éles kritikát mondott erre az eljárásra s lemondott erről a furcsa kójutazásról. Kérjük a rendőrség beavatkozását a publikum nevében, mert a felszállás is veszélyes, mert hágsók nincsenek. S elvégre aratókkal szemben megteheti a vasut, de intelligens közönséget talán még sem szabad darabszámra utaztatni személyjegyek mellett. Azt hiszük, a fürdőigazgatóság sem lehet hálás a közönségnek, hogy így édesgeti a publikumot a szabadba. Reméljük különben, hogy a vasutigazgatóság

intézkedni fog, hogy ebből a szenális utazási módból valahogy bevett rendszert ne csináljanak.

* **Az Etsedy-attelióból.** Az Etsedy Albert által festett képet a napokban megtartott kisor-solásnál **Thézeu** névvel **Haas Lipót** zöldfabeli pin-czér nyerte.

* **Találtak 3 zálogjegyet** és **Biharmegyei** korona takaré- és hitelszövetkezeti befizetési könyvet, végül egy kulcsot. Atvehetők a rendőrségnél.

x **Figyelmeztetés.** Saját érdekében cselekszik mindenki, ha a villamos berendezésekről a **Nagyvárad** **Műszaki Villamos Vállalat** (Nagyvárad takarékpénztár-épület) költségvetést kér, mely a **legalaposabban** és **teljesen díjmentesen** állíttatik ki a n. é. közönségnek. Csillárok részletfizetésre is kaphatók.

IRODALOM.

A mai zsidó nők.

Kis 40 oldalas, igénytelen füzetet küldött a szerző lapunkhoz. Neve **Eliás Márton**. Ma még teljesen ismeretlen ember előttünk, holnap talán már alig lesz, aki nem ismerné, mert oroszlánkormókat érzünk ebben a kicsi dolgában is.

Előadási modora vonzó, azok a képek, melyeket a »modern magaslatra súlyedő« nőkről rajzol, megkapók és színesek, a befejezés képe, még más vallásuakra is elemi erővel hat s különösen ez a rész igazi gyöngye a kis füzetnek.

Intentiója tiszta és szép, visszavinni a nők által atyái Istenéhez a népet.

Eliás ur, ön tud írni, de ez nem érdem, ez tehetség; ön mer kényes dologról írni, ez férfias dolog, ön hivatottan kezeli a magyar nyelvet, ez magyar érzékre vall.

Olvassa el ezen érzékével még egyszer csinos kis munkáját és egy, — de nagy hibát fog találni benne. A második ilyen sikerült kis munkában — csak arról írjon mi ebből teljesen kimaradt. P-y.

TANUGY.

A katolikus tanügyi tanács nagygyűlése.

A magyar katolikus tanítók országos bizottságának tanügyi tanácsa tegnap délelőtt látogatott gyűlést tartott a Szent István-Társulat termében. A gyűlésen dr. **Steinberger Ferencz** elnök helyett, ki édes anyja betegsége miatt nem jelenhetett meg, **Ember Károly** elnökölt. **Nagyváradról Számborovszky Rezső** vett részt a gyűlésen, ki a tanácskozás jegyzője volt.

A napirenden bemutatták a püspöki kartól érkezett leiratokat. E ilyen leirat érkezett. Az elsőben a püspöki kar felhívja a tanácsot, hogy azt a memorandumot, amelyet a katolikus tanítói fizetések állami kiegészítése dolgában a képviselőházhhoz benyújtani óhajt, előzőleg mutassa be a püspöki karnak. Ez a leirat ugyan kissé elkésve érkezett, mert a tanács a dolog sürgősségére való tekintettel már be is nyújtotta a memorandumot, mindamellett elhatározta a tanács, hogy a szövegét pótlólag felterjeszti.

A második leiratban a püspöki kar felhívja a tanácsot, hogy készítse el a katolikus tanítóképzők tantervét, lehetőleg az állami tanterv alapul vételével. Ez már megtörtént és a tervet legközelebb véglegesen fogják szövegezni.

Örömmel fogadta a tanács a püspöki karnak azt a leiratát, amely hírül adja, hogy a kar a tanítói nyugdíjörvény revíziója dolgában felterjesztett memorandum óhajait teljesen méltányolja s annak id-jén minden erejéből támogatni fogja.

Ugyancsak tudomásul vette a tanács, hogy a püspöki kar a gazdasági ismétlődő iskolák tantervét jóváhagyta s kinyomatását elrendelte. Miután még felolvasták a kar leiratát a kántortanítói fizetések megosztása és egységes szabályozása dolgában, megállapította a tanács az augusztusi közgyűlés programját.

Több tanítóegyesületnek kérelme a tanítói fizetésrendezés dolgában való állásfoglalás iránt, a képviselőházhoz már benyújtott emlékirat folytán tárgyalanná lett.

MULATSÁG.

A kereskedő ifjak júlialisa. A kereskedő ifjak Baross-asztaltársasága által rendezett nyári multság szép sikerrel, kedélyesen folyt le a hó 5-én a Sport-tér helyiségeiben. Hamza Miska muzsikájára keringtek, lejtettek a díszes lámpionokkal kivilágított, szépen feldiszipított nyílt térségen a tánczó párok fáradhatlanul, jókedvűből ki nem fogyva, míg csak meg nem virradt. A multságon igen szépszámu vendégsereg vett részt. Az első négyest két hosszú kolonban 90 pár tánczolta. A buzgó rendezőség nem vallotta kárát a sok utánjárásnak, melyet multságja sikeréért kifejtett. Szép anyagi hasznót is hozott a multság. A fennmaradt tiszta jövedelem elég tekintélyes arra, hogy kezdő tőkealapja legyen a kereskedő ifjak megalakítandó segélyegyletének. — A multságon kiszolgált izletes ételek és italok Kecskeméty István konyháját és pinczjét dícsérték.

TAVIRATOK.

A pápa állapota.

Róma, július 7. (Saját tud. távir.) Valamennyi bitoros Rómába érkezett. A pápa egyre gyöngül.

Róma, július 7. 10 óra 30 perc. (Saját tud. távir.) Mazzoni tanár kijelentette, hogy a pápa menthetlenül el van veszve; de szívós szervezetével még napokig haldokolhat.

A pápát megoperálták.

Róma, július 7. (Saját tud. távir.) Mazzoni professor ma reggel kijelentette ő szentsége előtt, hogy megoperálni óhajtaná. A pápa készséggel belenyugodott, csak mikor Mazzoni a műszerekkel visszatért, nyugtalankodott kevéssé s megkérdezte, hogy sokáig fog-e tartani, mire Mazzoni megnyugtatta, hogy fájdalom nélkül fog történni. A pápa mosolyogva válaszolt:

— Megbizom benned.

Erre Mazzoni professor Lapponi tanár segítségével s a pápa komornyikjával felbontotta a pápa mellén ruháját, de nem vetkőztették le. Mazzoni tanár először kokain fecskendezést alkalmazott a felvágandó hely érzéketlenítésére.

A pápa nem érzett a legkisebb fájdalmat sem. Erre a Taupcha-féle fecskendővel fecskendeztek be s felnyitotta a mellkast s mintegy 800 grammnyi véres savos váladékot vett ki. Az operáció kitünően sikerült s mikor a sebet kokainos vattával bekötötték, a pápa Mazzonihoz fordult.

— Már minden készen van?

Mazzoni mosolyogva válaszolt:

— Minden a legjobb rendben.

— Hogy nem érztem a legkisebb fájdalmat sem? — kérdezte a pápa.

— Az csak a műszerek kitünőségének tulajdonítható, a melyeket ha szentesítes atyám felgyógyul, meg fogok mutatni — válaszolta Mazzoni.

A pápa az operáció után megkönnyebbült, de javulása dacára is állapotát Mazzoni menthetetlennek tartja, de véleménye szerint még három napig is élélhet.

Körber lemondását nem fogadta el a király.

Bécs, július 7. (Saját tud. távir.) O Felsőge ma királyi kéziratot intézett Körber osztrák miniszterelnökhöz, melyben tudatja, hogy lemondását nem fogadja el s továbbra is megbizsa Ausztria kormányzásával. A kézirat tartalma a következő:

Alapos megfontolás és azoknak az okoknak lehető megvizsgálása után, amely önt arra indította, hogy felajánlotta lemondását, nem tehetek eleget azon nehézségek dacára sem, melyeket ön működése elé lát görődítve. Azért kérem, hogy tovább is folytassa országaim vezetését.

Meddig tart az ex-lex?

Budapest, július 7. (Saj. tud. távir.) A miniszterelnök a képviselőház folyosóján ma kijelentette, hogy ha rövid idő alatt megszavazzák az indemnitást, nem oszlatja fel a házat, s reméli, hogy 10 nap múlva megszűnik a törvényen kívüli állapot.

Az angolok és Szerbia.

Köln, július 7. A Kölnische Zeitung jelenti Belgrádból: Hir szerint Anglia csak akkor lép ismét diplomáciai összeköttetésbe Szerbiával, ha a kormány azon két tagja, a kik az összeesküvőkhöz tartoztak, kiválnak a kabinetből. Bonham követet elhívják és olyan utóddal helyettesítik, a ki megbízó levelét csak a kormány megalkítása után nyújthatja át Péter királynak. (M. T. I.)

A köztársasági elnök Londonban.

London, július 7. (Saját tud. távir.) Loubet, a francia köztársaság elnökét óriási óvációval fogadták Londonban. Megérkezésekor a lordmajor üdvözölte. Edvard király a Loubet tiszteletére rendezett lakomán felköszöntötte a francia köztársaság elnökét.

Dover, július 7. A lordmajor üdvözlő beszédére azt válaszolta Loubet köztársasági elnök, hogy Franciaország nevében jó a király szeretetreméltó meghívására és a nagy szomszédnépek a barátság nyilvános bizonyítékát hozza. Angliának és Franciaországnak nemcsak érdekeikre való tekintettel van okuk a karöltve haladásra és egymás megértésére. Mind a két állam a szabad intézményeken alapul és mindkettőnek az a közös törekvése, hogy a békét fenntartsa. Egyetértésük nemcsak maguk-maguknak használ, hanem a civilizáció haladásának és az emberiség boldogulásának is.

London, július 7. Loubet elnök a Buckingham-palotából Marlboroughhouseba ment a walesi herceg meglátogatására, a kinek a becsületrend nagykeresztjét nyújtotta át. Majd Clarencehouseben a connaughti herceget látogatta meg, a honnan a francia követségre hajtattott, a hol a francia kolonia egy kül-

döttségét fogadta. A nagykövetségről az elnök visszatért a Yorkhousebe. Egész útján óriási néptömeg lelkesülten éljenezte. A Yorkhouseból az elnök ismét a Buckingham-palotába ment, a hol este disztrakoma volt. (M. T. I.)

Bányászsztrájk.

Esztergom, jul. 7. Annavölgyön és Uj-Dorogon a helyzet annyiban változott, hogy Albert Ferencz bányabiztos és Palkovics László szolgabíró által kibocsátott felhívás a sztrájkolókra hatott. Nagy mértékben lelohassza a sztrájkolók kedvét a budapesti szocialisták vezetőinek ama kijelentése, hogy sem az idő, sem a dorogi bányák kis üzeme nem alkalmas arra, hogy a sztrájkot sikeresen folytassák. Ezenfelül a sztrájkolók hozzátartozói is kérve-kéri a munkásokat, hogy munkába álljanak. A nyomor a sztrájkolók családjában igen nagy. Asszonyok és gyermekek éheznek és a környékbeli lakosság bár igyekszik a nyomort enyhíteni, nem tudja az éhezőknek a legszükségesebbet előteremteni. A sztrájkolók azt is látják, hogy a bányatársaság egyéb üzemeinek szénkészletével a társaság szállítási kötelezettségének eleget tud tenni. A sztrájkolók családtagjainak a bányasteleptől való kiköltözködését hétfőn megkezdették és azóta szakadatlanul tart. A sztrájkolók tulnyomó része nem idegenkedik a munka felvételétől, de az izgatók fenyegetéseitől tartanak; mindazonáltal azt hiszik, hogy a sztrájk legkésőbb a hét végén befejezést fog nyerni. (M. T. I.)

000 REGÉNY CSARNOK 000
000 000

Sorsjáték.

Regény.

Irtá: Stella (Szöke Berta.)

28.

— Igen, járásbíró. Kell is annak majd egy szegény leány.

— Hátha megszereti? Márta szép leány. Csak hagyj kérlek, hadd levelezzenek, a jó Isten egyetlen gyermeked boldogságával fog majd kárpótolni a veszteséget.

— Ha ugy volna!

Csend következett most. Ki-ki a maga gondolataival foglalkozott. A nagynéni értette most már hoga vonakodását, ez hát az ok, tetszik neki az a bíró valószínűleg, Tar nagyon mögötte áll Mártának szellemi tekintetben az igaz s olyan lányra, mint Márta, nem vonz a nyers erő. Tarnál pedig szellemet hiába keresne akárki.

A nagy csendet a Márta megérkezése szakította meg.

— Ilyen korán? — kérdé a két nő egyszerre.

— Igen — felelt a lány kezét csókolva mindkettőjüknek — a páter beteg.

— Maradj itt fiam Róza nénéddel, én a konyhába nézek, mert nem ebédelünk különben — mondta egyedül hagyva őket.

Márta levetette felöltőjét, kabátját, könyveit elhelyezte s helyet foglalt nénye mellett.

— Nini, egy levél nekem — kiáltotta örömmel, már a czimről megismerem, hogy kitől jön.

Izgatottan bontotta fel, csak akkor jutott eszébe, mikép nincs egyedül. Vissza helyezte a levelet borítékjába s kérdezősködni kezdett mindenféle közönyös dologról. Vajdáné figyelemmel kísérte hugát, szeméből kiolvasta a kíváncsiságot, a vágyat, a levél tartalmának megismerésére. Mosolygott magában, de kis ideig nem szólt, majd megsajnálta.

— Olvasd el leveledet Márta, az én itt létem ne zavarjon téged.

— Megengedi Róza néni s nem veszi rossz néven?

— Nem, nem, csak olvasd.

És Márta olvasott is, nénye meg nem vette le róla tekintetét. A hatást akarta látni, amit a levél, melynek tartalma ismeretlen volt előtte — reá tesz. Ebből is következtetést akart vonni a leány tegnapi határozott ellenkezésére. A látottak után aztán tisztában volt a helyzettel, mert az olvasó arcát élénk pir borította, szemei szikrát hánytak.

— Most már tudom, miért nem akartod a Tar kezét elfogadni — mondta, miután Márta a borítékba visszahelyezte a levelet.

— Csalódi nényém, ha valami szerelmi viszonyt sejt közöttünk. Különböznél győződjék meg, itt a levél, szerelmesek azt hiszem nem így irnak egymásnak.

Vajdáné átvette a levelet s a következőket olvasta:

»Kedves barátom! Mindenesetre megtisztelő reám nézve az Ön bizalma, melyért fogadjam hálám. E kitüntetés meg akarom érdemelni, a midőn én is őszintén, bizalommal mondom el szerény, de mindenesetre jó indulatu véleményemet. Előre is bocsánatot kérek e nem éppen salonképes kifejezésekért, melyeket esetleg használni fogok, én nem vagyok olyan mester fogalmazó mint Ön. Kedves barátom Ön igen helytelenül gondolkozik, az én és minden mai kori ember szempontjából, nem becstüli a pénzt, ami minden földi jólétnek kuforrása nem becstüli, mert még nem keresett mert még nem ismeri annak értékét. Ezt tapasztalatlanágának tudom be s ez egyetlen mentsége! Ön azt írja továbbá: »most már, hogy szegényenyé lettem, szívesen élek, van egy céltom, amiért érdemes élni, van miért és kikért küzdeni.« Azt kérdelem Ontól, eddig nem volt célja életének, nincs-e még a legparányibb féregnek is célja, hivatása, melyet betöltenie kell? Nincs-e minden nőnek, illetve mindennek létezője? van! A nő különösen nemes hivatásra van teremtve. Ennek is van, azaz csak lesz ilyen hivatása majd annak idején. Kedves barátom, én tudok a sorok között olvasni s azokra nézve, amit ott olvastam, engedje szerény nézetemnek kifejezést adnom. Oszinte jó barátja vagyok Önnek, azért tanácsom, hagyjon fel azokkal a gondolatokkal — melyeket csak sejtetem velem, azzal árt magának, mert letér arról az útról, amelyen mi férfiak Önöket látni szeretjük, amelyen tul elvesztik azt a bájot, azt a varázst, mely bennünket lebilincsel. Hogy hivatásán tűzi ki szüleinek megkönnyíteni a létezőt küzdelmet, az szép, az nemes dolog, de ezen buzgalmában nem szabad megfedkeznie önmagáról s az önmagának tartozó kötelességről sem. A pedagógia azt tanítja: az embernek önmaga iránt kettős rendeltetése van. stb. Kezeit csókolja őszinte barátja

Láposi.

(Folyt. köv.)

SZERKESZTOI POSTA.

K. J. (Helyben.) „Hivő imára.“ „Bús a nóla.“ „Aratás“ című költemények hangja, formája annyira sablonos, hogy nem újságra való. „A ki-kitör“ című pedig formátlan dalocska, melynek akadnak igen gyöngé strófái. A többiek közül a legkisebbik válik ki ügyes, ötletes egyszerűségével. Ezt a parányi »Az a szöke« című kis dalt alkalomadtán közreadjuk.

E. Gy. Noha sokkal jobbakat kaptunk mi már onnan, legközelebb megjelennek: **A nagyapa és unokái.**

KÖZGAZDASÁG.

Hüvelyes növényeink termelésének haszna. Miveleti hüvelyes növényeink termelése eminens fontossággal bír, egyrészt mivel azok egytől-egyig a pillangós virágúak családjába tartoznak s így a talaj tápanyagtartalmát csak minimális mennyiségben veszik igénybe, nitrogéntartalmát pedig nagy mértékben növelik, másrészt pedig a talaj fizikai tulajdonságait javítják, mivel azt teljesen beárnyékolva, a megtömörödéstől, kiszáradástól megóvják. Mélyreható karógyökérzetük által a talaj alsóbb rétegeit használják ki csak, tehát azon

réteget, a mely csekélyebben gyökerező növényeink, különösen pedig a gabonafélék által amugy sem használható ki. Termelésük által vetélforgóink megfelelőbben lesznek, mezőgazdasági termelésünk pedig biztosabb alapokra lép, mert ez a változatos termelésnek mintegy természetszerű következményét képezi. Takarmányértükük elsőrendű, az állatok szívesen fogyasztják s más nagyobb tömeget szolgáltató takarmányfélékkel keverten termelve azok tápértékét jelentékeny mértékben fokozzák s a takarmány-kérdést illetőleg nagy könnyebbiséget okoznak a gazdáknak.

A pillangósvirágú takarmánynövények alá az istállótrágya alkalmazása hatástalan lesz, vagy legalább is nem használják ki kellő mértékben azt; azért annak alkalmazása, egyes nagyon sovány talajok kivételével nem lesz célravezető. Ugyanis pillangósvirágú takarmánynövényeink nitrogénszükségletüket a levegő nitrogénjéből fedezhetik a gyökereiken levő nitrogéngumók, illetve az azokban élő baktériumok közvetítésével. Különösen magra termelt hüvelyes növényeink termelésénél kell óvakodnunk a friss istállótrágyázástól, mivel így a túlságos nitrogén következtében buján fejlődnek, virágzásuk hosszú időre kinyulik s magot nem igen kötnek.

A helyes trágyázás itt tehát csak a mesterséges trágyafélék alkalmazásával oldható meg. A szuperfoszfát s lazább talajokon a kálitrágya használata nemcsak azon szempontból kívánatos, hogy ezáltal termelésük jelentékeny mértékben fokozódik, de így az utánuk következő gabonafélések is kitűnő eredményeket szolgáltatnak, mivel mindhárom tápanyaggal fognak rendelkezni, mert a nitrogént is megadtuk a pillangósvirágú növények termelése, illetve azoknak a talajban benntmaradt gyökérzete által.

Forgalmi kimutatás 1903. július hó 7-ről. Tiszta buza körülbelül 150 hltr. Kétszeres buza 30 hltr. Rozs 70 hltr. Arpa 40 hltr. Zab 80 hltr. Tengeri 90 hltr. Burgonya 65 hltr.

Lábas jószágok: Hizott sertés mintegy 80 drb. Félhizott 170 drb. Sovány 180 drb. Süldő 360 drb. Malacz 194 drb. Hizott marha 47 drb. Jármos ökör 1000 drb. Fejős tehén 300 drb. Borju 391 drb. Bivaly 20 drb. Juh és kecske 70 drb. Ló 780 drb.

Marha ártáblázat 1902. július 7-ről.
 1 pár I-ső rendű jármos ökör 620—720 kor.
 1 pár II-od rendű jármos ökör 500—600 k.
 1 pár III-ad rendű jármos ökör 230—380 k.
 1 drb fejős tehén 100—300 k. 1 drb vágó ökör 250 kgr. 160—280 k. 1 drb vágó tehén 150 kgr. 130—200 k. 1 drb veres borju 20—50 k. 1 drb fél éves borju 38—70 k. 1 drb egy éves borju 50—76 k. 1 drb két éves borju 72—170 k. 1 drb hizott sertés 100 kgr.-ként 96—104 k. 1 pár fél éves sertés 36—48 k. 1 pár egy éves sertés 56—100 k. 1 pár két éves sertés 100—180 k. 1 drb igás ló 160—280 k. 1 pár ökörbőr 40—50 k. 1 pár tehénbőr 26—34 k. 1 pár borjubőr 10—20 k. 1 pár lóbőr 10—20 k.

Határidők.

Budapest, július 7.	
Buza októberre	7.86
Buza áprilisra	7.88
Tengeri	6.26
Rozs okt.	6.80
Zab ápr.	5.90
Káposzta, repce, aug.	11.90

Értéktőzsde

Budapest, július 7.	
Osztrák hitel	688.50
Magyar hitel	749.50
Allamvasut.	694.—
Rimamurányi	488.—
Magyar jelzálog	585.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. július 7-én.

Magyar aranyjáradék 4	120.50
Magyar koronajáradék	91.25
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2 %	—
Magyarvasuti kölcsön ezüstben 2 1/2 %	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földraktermentesítési kötvény 4 %	98.75
Italmérési jog megváltási kötvény	—
Horváth szlavonföldtermentesítési kötvény	99.25
Magyar nyereséj-sorsjegy-kölcsön	198.—

Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	156.—
Osztrák járadék papirban	100.—
Osztrák járadék papirban	100.—
Osztrák járadék aranyban	120.75
Osztrák korona járadék	100.75
Osztrák államsorsjegyek	153.—
Osztrák magyar bank részvény	16.—
Magyar hitelbankrészvény	784.25
Osztrák hitelintézet részvény	670.50
Páti vista	95.22
29 frankos arany (Napoleon'dor)	19.05
Németbirodalmi márka	117.35
Londoni vista	289.82
20 márkás arany	23.43

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

3020—1903. T. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A belényesi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy T. Thury Ignác belényesi lakos végrehajtatónak Borod János és társai végrehajtást szenvedők elleni 56 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a nagyváradi kir. törvényszék (a vaskóhi kir. járásbiróság) területén lévő Gyigyiseny községben fekvő a gyigyisenyi 114. sz. tjkben A. I. 18—35. rsz. a. foglalt ingatlanokból Borod János, kiskoru Borod Mária, kiskoru Borod Virág és kiskoru Borod Veronikát megillető 1/3 jutalékra az árverést 840 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1903. évi július hó 22-ik napján d. e. 9 órakor Gyigyiseny község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 84 kor-t készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Belényes, 1903. évi április hó 18. napján. A belényesi kir. Járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Lukács Lajos,

840

kir. albiró.

3021—1903. T. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A belényesi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy T. Thury Ignác belényesi lakos végrehajtatónak Szere Mihály és társai végrehajtást szenvedők elleni 7 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a nagyváradi kir. törvényszék (a vaskóhi kir. járásbiróság) területén lévő Gyigyiseny községben fekvő a gyigyisenyi 61. sz. tjkben A. I. 19—36. rsz. a. foglalt ingatlanra az árverést 1044 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1903. évi július hó 23-ik napján délelőtt 9 órakor Gyigyiseny község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 104 kor. 40 fillért készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Belényes, 1903. évi április hó 21. napján.

A belényesi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Petrovits Ferencz,

841

kir. jbiró.

A várad-velencei volt Weinberger-féle gyárhelyiségben

2 magtár

azonnal bérbevehető.

Értekezhetni lehet a Nagyváradi Takarékpénztárnál. 307.

Városi és vidéki telefon 251. sz.

Előpataki gyógyviz.

Főraktár: Bihar-, Békés- és Szilágy-megyék részére:

Szabó és Hajnal

fűszer-, csemege-, bor- és déligyümölcs-üzletében.

NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA, a Széchenyi szállodával szemben.

Az „Előpataki Gyógyviz” kitűnő sikerrel használtatik

1. A gyomor és belek idült hurutjainál gyomorgörcs, gyomorégésben, a tulságos nyálka és savképződéssel járó emésztési zavarokban, gyomor- és szélcsábában, hányásoknál.

2. Altesti vérbőségekben, vérpangásban, aranyérben s az ezzel járó rásztkór s kedélykór s károsos székrekedéseknél.

3. Máj- és lépdegánatokban, az epe kivetető csöveinek hurutos bántalmainál, sárgaságban, epekövekben, a pozsgerj és váltólázakból származott lépdegánoknál.

4. Fejlődési sápkórban s az ezen alapuló hószámvavaroknál, a görvélykór torpid alakjainál s különösen vérszegénységi állapotoknál.

5. A vesék és húgyhólyag hurutos bántalmánál, a kezdődő húgykő és fővénylerakódás eseteiben kitűnő húgysavoldó.

6. A méh idült tömüléseinek, dagainál, fehér folyás s rendetlen havadásnál.

7. A női részek gyengeségeiben.

8. Angolkórban egyáltalában gyermekeknek vérszegények ép és erős kifejlődését vas-és méz-tartalmánál fogva meglepően elősegíti.

Az előpataki ásványvizet nem csak a betegek használják, egészséges embereknek is üdítő itallal szolgál s különösen borral vegyítve a háztartásnál általános használatban van. Ez idő szerinti évente 1.000.000 palackon felül kúldetik szét bel- és külföldre.

Kapható: minden jelesebb fűszerkereskedés- és vendéglőben.

AZ ELŐPATAKI GYÓGYFORRÁSOK KEZELŐSÉGE. 117

Hazai ipar!

Butor

Modern lakásberendezések, valamint egyes butordarabok gyári árban

REISZ és PORJESZ

butorgyárosoknál, 296

Nagyvárad, Zöldfa utca elején

A fürdő- és nyaralási idény alkalmából a t. közönség figyelmét felhívjuk

tűz és betörés mentes letéti pénztárunkra,

melyben külön-külön álló és közvetlenül zárható fiókok állanak előnyös feltételek mellett a bérelni kívánók rendelkezésére.

Nagyvárad Takarékpénztár, részvénytársaság.

339

Fontos az érdekelteknek tudni, hogy míg egyéb fajta keserűvizekből egy egész pohárral szűkségeltetik, addig hathatós már fél pohár

IGMÁNDI

KESERŰ-VIZ.

Mint kitűnő étvágyat hozó természetes gyomortisztító és hashajtó. Amellett könnyen bevehető, mert íze nem émelygős, sós hanem kellemes keserű.

Kapható mindenütt, úgy a forrástulajdonos:

SCHMIDTHAUER LAJOS gyógyszerésznél KOMÁROMBAN,

Minőségileg kértik össze nem téveszteni más olcsóbb fajta keserűvizekkel s beszerzésnél határozottan SCHMIDTHAUER-féle Igmándi viz kérendő.

Kapható helyben minden gyógyszertár és fűszerkereskedésben. 238

Export Amerika és Angolországba.

Telefon 418.

Kerületi képviselő: **Biró József.**

Telefon 418.

Telefonszám 318.

Telefonszám 318.

Olcso és szakszerű

VILLAMOS berendezéseket, motor- és szellőztető szereléseket

elvállal a

NAGYVÁRADI

Műszaki Villamos Vállalat és Csillár-raktár

Nagyváradon, Szent László-tér,

„Nagyvárad Takarékpénztár” palotájában.

Jó házból való fiuk tanulól felvétetnek.

Ne mulassza el senki költségvetést kérni, mely teljesen díjmentesen eszközöltetik.

Kiváló tisztelettel

290

Guthard Imre,
budapesti elektrotechnikus.

Grünfeld Ignätz,
vállalkozó.

Szakszerűleg teljesített villamos felszerelésimről tanuskodnak a hozzám intézett elismerő levelek, melyekből csak néhányat bocsátok közre:

Tek. Guthard Imre elektrotechnikus urnak N.-Várad.

Megkeresésére ezennel készséggel igazolom, hogy ön lakásom villamos világítási szerelését, illetőleg berendezését legteljesebb megelégedésemre végezte, munkája teljesen kifogástalan, másfél éve annak, hogy azt végezte, de eddig még legcsekélyebb hiányt vagy hibát sem lehetett azon találni. Budapest, 1903. május 11.

Tisztelettel

Szterényi József,
miniszteri tanácsos.

Tekintetes Guthard Imre urnak Nagyvárad.

Ezennel értesítjük, hogy váczai-utcai üzletünknek villamos berendezésével, dacára annak, hogy eleinte féltünk, hogy e complicált nehéz munkát nem fogja kívánságunkhoz méltón szállítani, nagyon meg vagyunk elégedve és reméljük, hogy pesti üzletének megnyitásakor ismét adhatunk Önnek munkát. Budapest, 1903. május 13-án.

Tisztelettel

Quentzer Testvérek
cs. és kir. udvari kalapgyárosok
Budapest, IV., Váczai-utca 7.

Tek. Guthard Imre elektrotechnikus urnak N.-Várad.

Hozzánk intézett megkeresésére örömmel igazoljuk, hogy cégünknek a villamos világítási munkákat teljesítette, melyekkel mi teljes mértékben meg voltunk elégedve. Budapest, 1903. május 15-én

Tisztelettel

Wodianer F. és Fiai (Lampel Róbert-féle)
cs. és kir. udvari könyvkereskedés
Budapest, VI., Andrássy-ut 21.